

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

www.program-podezelja.si

NAVODILA ZA IZDELAVO PROGRAMA DOBROBITI ŽIVALI

December 2015

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za ranoj podeželje: Evropa investira v podeželje

KAZALO

1	UVOD	3
1.1	POMEN IZRAZOV.....	3
2	PROGRAM DOBROBITI ŽIVALI	4
3	IZVAJANJE ZAHTEV UKREPA DOBROBIT ŽIVALI	6
3.1	ZAHTEVA ZA SKUPINSKO REJO Z IZPUSTOM – PLEMENSKE SVINJE IN MLADICE	6
3.2	ZAHTEVA ZA 10 % VEČJO NEOVIRANO TALNO POVRŠINO NA ŽIVAL V SKUPINSKIH BOKSIH OD POVRŠINE DOLOČENE S PREDPISOM, KI UREJA ZAŠČITO REJNIH ŽIVALI – PLEMENSKE SVINJE IN MLADICE.....	8
3.3	ZAHTEVA ZA DODATNO PONUDBO VOLUMINOZNE KRME ALI KRME Z VISOKIM DELEŽEM VLAKNINE	10
3.4	ZAHTEVA ZA TOPLOTNO UGODJE PLEMENSKIH SVINJ IN SESNIH PUJSKOV	13
3.5	ZAHTEVA ZA 10 % VEČJO NEOVIRANO TALNO POVRŠINO NA ŽIVAL V SKUPINSKIH BOKSIH OD POVRŠINE DOLOČENE S PREDPISOM, KI UREJA ZAŠČITO REJNIH ŽIVALI – TEKAČI IN PITANCI	14
3.6	ZAHTEVA ZA SKUPINSKO REJO Z IZPUSTOM - PITANCI.....	15
4	PRILOGE	16
4.1	OBRAZEC »PROGRAM DOBROBITI ŽIVALI«	16
4.2	SKICA TLORISA	33

1 UVOD

V okviru Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020, ki ga je Evropska komisija 13. 2. 2015 uradno potrdila, se bo tudi v letu 2016 izvajal ukrep Dobrobit živali (v nadaljevanju: ukrep DŽ) na podlagi Uredbe o ukrepu dobrobit živali iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 v letu 2016 (Uradni list RS, št. 97/2015, v nadaljevanju: Uredba DŽ) in ukrep Podpora za pomoč pri uporabi storitev svetovanja (v nadaljevanju: ukrep svetovanje) na podlagi Uredbe o ukrepih prenosa znanja in svetovanja iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 9/2015).

Namen ukrepa DŽ je spodbujanje kmetijskih gospodarstev k izvajanju zahtev dobrobiti živali, ki presegajo predpisane zahteve iz navzkrižne skladnosti in druge predpisane zahteve s področja dobrobiti in zaščite živali. Ukrep svetovanje pa je namenjen podpori kvalificiranim organizacijam, javnega in zasebnega prava, ki ponujajo storitve svetovanja s ciljem izboljšanja znanja na področjih dobrobiti živali ter kmetijskih praks, ki se izvajajo v okviru ukrepa kmetijsko okoljskih in kmetijsko podnebnih plačil ter ekološkega kmetovanja.

Ukrep DŽ je povezan z ukrepom svetovanje v delu, ki se nanaša na program dobrobiti živali (v nadaljevanju: program DŽ). Ta program je rezultat individualne svetovalne storitve, ki jo opravi izvajalec svetovanja (zootehnik in veterinar) za tiste nosilce kmetijskih gospodarstev, ki želijo vstopiti v ukrep DŽ.

V okviru izdelave programa DŽ izvajalec svetovanja nudi rejcu svetovanje, opozarja na pomanjkljivosti v reji (prehrana, tehnologija reje, zdravstveno stanje črede...) in predlaga ukrepe, kako pomanjkljivosti odpraviti. Izdelava programa obsega tudi pregled izpolnjevanja dodatnih zahtev iz ukrepa DŽ in svetovanje glede njihovega izvajanja.

Pričujoča navodila so namenjena izvajalcem svetovanja, ki morajo v skladu s temi navodili izdelati program DŽ, kakor tudi kontrolni službi Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja kot pomoč pri kontroli programa DŽ ter kontroli izvajanja zahtev ukrepa DŽ. Vsekakor pa jih v pomoč pri izvajanju zahtev ukrepa DŽ lahko uporabljajo tudi rejci.

1.1 POMEN IZRAZOV

Izrazi, uporabljeni v navodilih, imajo naslednji pomen:

- **žival** za namen izvajanja uredbe DŽ je prašič podvrste *Sus scrofa domestica*, katerekoli starosti, ki je namenjen za razmnoževanje ali pitanje;
- **plemenska svinja** je samica prašiča, ki je najmanj enkrat prasila;
- **plemenska svinja v laktaciji** je svinja v obdobju od prاسitve do odstavitve;
- **plemenska mladica** je samica prašiča, težja od 50 kg, ki še ni prasila;
- **sesni pujski** so prašiči od rojstva do odstavitve;
- **tekači** so prašiči od odstavitve do vključno desetega tedna starosti oziroma do telesne mase 30 kg;
- **pitanci** (vključno s prašiči, namenjenimi za razmnoževanje) so prašiči od desetega tedna starosti do zakola oziroma do spolne zrelosti;
- **gospodarstvo** je lokacija, kjer se redijo živali. V okviru kmetijskega gospodarstva je lahko eno ali več gospodarstev;

- **G-MID** je identifikacijska številka gospodarstva v skladu s predpisom, ki ureja identifikacijo in registracijo prašičev. Če je na kmetijskem gospodarstvu več gospodarstev, ima vsako izmed njih svojo številko G-MID;
- **neovirana talna površina** je površina tal, ki jo živali neovirano uporabljajo za hojo in ležanje;
- **izpust** je ograjena površina ob hlevu, namenjena gibanju živali na prostem. Izpust mora biti urejen tako, da je preprečeno izlivanje, izpiranje ali odtekanje izcedkov v površinske ali podzemne vode ali v okolje;
- **zaprto gnezdo** je prostor za sesne pujske v prasiatvenem boksu z dodatnim virom ogrevanja in pokrit s pokrovom, ki ima rob ali zavesice, da se zadrži toplota v gnezdu;
- **največje dovoljeno število živali** je število prašičev posamezne kategorije, pri katerem je na gospodarstvu zahteva za 10 % večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih glede na površino, določeno s predpisom, ki ureja zaščito rejnih živali, še izpolnjena.

2 PROGRAM DOBROBITI ŽIVALI

Nosilci kmetijskega gospodarstva, ki bodo v letu 2016 prvič vstopili v ukrep DŽ, morajo imeti za kmetijsko gospodarstvo **izdelan celoten program DŽ** in podatke iz tega programa vnesene v Centralni register prašičev (CRPš) **najpozneje do vključno 31. 12. 2015, saj bo obveznost v letu 2016 trajala od 1. januarja 2016 do 31. decembra 2016.**

Program DŽ mora biti izdelan na obrazcu, ki je v prilogi teh navodil.

Program DŽ je dokument, ki ga izdelata **zootehnik in veterinar** (izvajalci svetovanj) skupaj z nosilcem kmetijskega gospodarstva in obsega:

- **popis podatkov o gospodarstvu**, podatkov o plemenski čredi, tekačih in pitancih ter podatkov o zdravstvenem stanju črede;
- **svetovanje o potrebnih ukrepih** za odpravo pomanjkljivosti, ugotovljenih v pregledu gospodarstva;
- **pregled zahtev**, ki jih gospodarstvo izpolnjuje v skladu s predpisom, ki ureja ukrep DŽ;
- **določitev največjega dovoljenega števila živali**, v primeru uveljavljanja zahtev za večjo neovirano talno površino;
- **izris tlorisa za posamezni gospodarski objekt**, v katerem je bil opravljen pregled izpolnjevanja zahtev, z vrisanimi boksi in vnesenimi dimenzijami boksov;
- v primeru izpusta tudi **izris tlorisa izpustov** z vnesenimi dimenzijami.

Če v okviru kmetijskega gospodarstva obstaja več gospodarstev (več lokacij, kjer se redijo prašiči), ki imajo lastno G-MID številko, mora biti program DŽ izdelan za vsako posamezno gospodarstvo, za katero nosilec kmetijskega gospodarstva uveljavlja ukrep DŽ.

Nosilec kmetijskega gospodarstva mora **na dan izdelave programa DŽ** na kmetijskem gospodarstvu oziroma na posameznem gospodarstvu, če je znotraj KMG več gospodarstev, za katere bo uveljavljal ukrep DŽ, rediti:

- **10 ali več plemenskih svinj in plemenskih mladic**, če bo uveljavljal zahteve, ki se nanašajo na plemenske svinje, plemenske mladice ali tekače, oziroma

- **50 ali več tekačev**, če bo uveljavljal zahteve, ki se nanašajo na tekače, in vstopni pogoj iz prejšnje alineje ne bo izpolnjen, oziroma
- **50 ali več prašičev pitancev**, če bo uveljavljal zahteve, ki se nanašajo na prašiče pitance.

Na gospodarstvu za katero je bil program DŽ izdelan že v letu 2015, nosilec KMG ni treba v celoti izdelati novega programa DŽ za leto 2016. V tem primeru mora biti izveden le pregled gospodarstva ali izdelana posodobitev programa DŽ, in sicer:

- če v letu 2016 v primerjavi s programom DŽ iz leta 2015 na gospodarstvu ni sprememb, je vstopni pogoj glede programa DŽ izpolnjen, če je izveden pregled gospodarstva in **svetovanje** glede ustreznih **ukrepov za izboljšanje stanja** in so v CRPš za leto 2016 vneseni enaki podatki kot za leto 2015;
- če so v letu 2016 v primerjavi s programom DŽ iz leta 2015 na gospodarstvu določene spremembe, je vstopni pogoj glede programa DŽ izpolnjen, če je izveden pregled gospodarstva in **svetovanje** glede ustreznih **ukrepov za izboljšanje stanja** ter izdelana posodobitev programa DŽ in so podatki iz posodobljenega programa DŽ vneseni v CRPš.

Pregled gospodarstva obsega pregled vseh parametrov, ki se nanašajo na živali (stanje živali na dan pregleda, krmljenje, zdravstveno stanje živali), pregled izpolnjevanja zahtev, ki jih je zadevno gospodarstvo uveljavljalo že v letu 2015 in jih bo uveljavljalo tudi v letu 2016 ter vnos podatkov v CRPš.

Posodobitev programov DŽ pa obsega pregled vseh parametrov, ki se nanašajo na živali (stanje živali na dan pregleda, krmljenje, zdravstveno stanje živali), pregled izpolnjevanja zahtev, ki jih je zadevno gospodarstvo uveljavljalo v letu 2015 in jih bo uveljavljalo tudi v letu 2016, pregled izpolnjevanja zahtev, ki jih gospodarstvo izpolnjuje in za katere bo uveljavljalo podporo iz ukrepa dobrobit živali v letu 2016 ter vnos podatkov v CRPš. Če se sprememba na gospodarstvu nanaša na prostorske zahteve, se izdelata tudi izrise tlorisov, ki se nanašajo na spremembe.

Glede na to, da je za leto 2016 vstopni prag glede števila prašičev nižji kot je bil za leto 2015 (20 ali več plemenskih svinj in mladice oziroma 100 ali več prašičev pitancev) se v primeru, ko je bil na gospodarstvu program DŽ izdelan že v letu 2015 za eno kategorijo (ki je številčno ustrezala takratnemu veljavnemu vstopnemu pragu), šteje kot posodobitev programa, če se v program vključi še druga kategorija, ki izpolnjuje nižji vstopni prag glede števila živali za leto 2016. Če je bil torej na gospodarstvu v letu 2015 na primer izdelan program za 150 pitancev, za katere je nosilec KMG lahko uveljavljal plačila za ukrep DŽ, poleg tega pa je bilo na gospodarstvu še 15 plemenskih svinj, ki do plačil niso bile upravičene, bo nosilec KMG v letu 2016 lahko uveljavljal plačila za ukrep DŽ za obe kategoriji, programa DŽ pa ni potrebno izdelati posebej še za plemenske svinje ampak se izdelata le en program DŽ, ki vključuje vse kategorije in se šteje kot posodobitev programa DŽ.

Za gospodarstva, na katerih je bil program DŽ izdelan že v letu 2015, morata biti pregled gospodarstva in vnos podatkov v CRPš ter posodobitev programa DŽ in vnos podatkov v CRPš izdelana najpozneje do 26. februarja 2016.

3 IZVAJANJE ZAHTEV UKREPA DOBROBIT ŽIVALI

3.1 ZAHTEVA ZA SKUPINSKO REJO Z IZPUSTOM – plemenske svinje in mladice

Plemenskim svinjam in plemenskim mladicom mora biti zagotovljena možnost stalnega ali izmeničnega dostopa do izpusta.

Površina izpusta mora biti najmanj $1,3 \text{ m}^2$ na žival, za 4 ali manj živali mora biti površina izpusta vsaj 6 m^2 in z minimalno dolžino krajše stranice izpusta 2 m.

Pri izmeničnem dostopu do izpusta se površina izpusta računa glede na število živali, ki so istočasno v izpustu.

V primeru izmeničnega dostopa do izpusta mora nosilec kmetijskega gospodarstva voditi dnevnik ali urnik izpustov za vse skupine živali, pri čemer skupina živali predstavlja živali, ki so istočasno v izpustu. Dnevnik in urnik izpustov sta v Prilogi 1 Uredbe DŽ.

Vsaka skupina mora biti v izpust izpuščena vsaj dvakrat tedensko, vsakič najmanj po dve uri. Boksi iz katerih se živali izpustijo v izpust morajo biti označeni, na način, da je mogoče spremljati katere živali so istočasno v izpustu.

Slika 3: Primerno urejen izpust z rešetkastimi tlemi in paličastimi pregradami

Preveritev zahteve:

Izmeri se površina izpusta in izriše tloris izpusta. Če je izpust nepravilnih oblik, se ga izriše in kotira, tako da je razviden način izračuna površine.

Glej prilogo 4.2: Skica tlorisa.

Primer: v tlorisu hleva se izriše in kotira izpust. Če je izpust nepravilnih oblik, se ga izriše in kotira, tako da je razviden tudi način izračuna površine. Če je potrebno, ga še dodatno opišemo. Izračunamo za koliko živali zadostuje izpust.

Velikost izpusta mora ustrezati velikosti skupine: če imamo na primer v skupini 6 živali, morajo le te imeti na voljo minimalno $7,8 \text{ m}^2$ (št. živali v skupini $\times 1,3 \text{ m}^2$) velik izpust, če pa so v skupini 4 ali manj živali pa mora biti izpust velik najmanj 6 m^2 .

Stalen dostop do izpusta: hlev je grajen tako, da omogoča plemenskim svinjam in mladicom dostop do izpusta preko celega dneva. Velikost izpusta mora ustrezati velikosti skupine (št. živali $\times 1,3 \text{ m}^2$).

Izmeničen dostop do izpusta: lastnik živali ali oskrbnik poskrbi, da imajo plemenske svinje in plemenske mladice možnost dostopa do izpusta. Za izpust se vodi posebej za ta namen predpisan dnevnik ali urnik izpustov. Izpust mora biti dovolj velik za skupino, ki je istočasno v izpustu (št. živali x 1,3m²). Izpust za plemenske svinje in mladice ne sme biti manjši kot 6 m². Za skupino petih plemenskih živali potrebujemo vsaj 6,5 m² velik izpust.

Dnevnik ali urnik izpustov: rejec mora redno/ažurno zapisovati podatke v dnevnik izpustov oziroma mora živali izpuščati redno v skladu z urnikom (glej primer spodaj). V dnevnik se vpiše datum, čas izpusta, trajanje (v urah), številka boksa iz katerega so živali v izpustu (tloris hleva) in število živali v skupini.

Tabela 1: Dnevnik izpustov

Datum	Čas izpusta	Trajanje izpusta	Oznaka boksa/boksov*	Število prašičev v skupini**
1. 4. 2015	10.00–12.00	2	13	10
1. 4. 2015	12.00–14.00	2	14	12
2. 4. 2015	10.00–12.00	2	8	9
2. 4. 2015	12.00–14.00	2	5	9

Tabela 2: Urnik izpustov

Dan v tednu	Čas izpusta	Trajanje izpusta	Oznaka boksa/boksov*	Število prašičev v skupini**
Ponedeljek	/			
Torek	12.00 – 15.00	3 ure	1	10
Sreda	/			
Četrtek	9.00 - 12.00	3 ure	2	7
Petek	/			
Sobota	/			
Nedelja	/			

* Boksi iz katerih se prašiči izpustijo v izpust morajo biti označeni, na način, da je mogoče spremljati katere živali so istočasno v izpustu.

** Število prašičev v skupini je število živali, ki so istočasno v izpustu.

Strokovna razlaga

Izpusti zagotavljajo več gibanja živalim, boljšo hlevsko klimo, čistočo v boksih in povečanje talne površine, ki je živalim na voljo. Z izpusti zagotavljamo etološko bolj sprejemljive pogoje reje in dobrega počutja živali.

3.2 ZAHTEVA ZA 10 % VEČJO NEOVIRANO TALNO POVRŠINO NA ŽIVAL V SKUPINSKIH BOKSIH OD POVRŠINE DOLOČENE S PREDPISOM, KI UREJA ZAŠČITO REJNIH ŽIVALI – plemenske svinje in mladice

Za plemenske svinje in plemenske mladice mora biti v skupinskih boksih zagotovljena 10 % večja talna površina na žival od površine, določene s predpisom, ki ureja zaščito rejnih živali, kar pomeni:

- površina skupinskega boksa za 5 ali manj živali mora biti najmanj 1,98 m² na plemensko mladico in 2,73 m² na plemensko svinjo,
- površina skupinskega boksa za 6 – 39 živali mora biti najmanj 1,80 m² na plemensko mladico in 2,48 m² na plemensko svinjo,
- površina skupinskega boksa za 40 in več živali mora biti najmanj 1,62 m² na plemensko mladico in 2,23 m² na plemensko svinjo.
- najmanjša površina polnih tal v skupinskem boks, mora biti 1,05 m² na plemensko mladico in 1,43 m² na plemensko svinjo, največ 15 % te površine lahko predstavljajo drenažne odprtine.

Slika 4: Živali v skupinskem boks

Preveritev zahteve:

Izmeri se neovirano talno površino boksa in preveri se ali je živalim zagotovljena najmanjša potrebna površina polnih tal.

Plemenskim svinjam in mladicom moramo zagotoviti za 10 % večjo neovirano talno površino. Kot neovirano talno površino razumemo tudi pregrade pri koritu, ki svinjam in mladicom v skupinskem boks, onemogočajo prerivanje pri krmljenju.

Dolžina krmilnih pregrad ni predpisana.

K neovirani talni površini se ne štejejo stebri, izpusti, okrogli krmilniki, korita itd. Samo korita, ki so v enaki višini kot tla (vkopana) se lahko štejejo k neovirani talni površini.

V primeru, ko so čakališča za breje plemenske svinje in mladice zgrajena z ležalnim delom boksa in ločenim krmiščem, se zabeleži skupna površina boksa s prostorom za krmljenje v m² in preračunana površina v m² na žival.

Če gre za boks, kjer je sistem reje na rešetkah, mora biti najmanjša površina polnih tal v skupinskem boks 1,05 m² na plemensko mladico in 1,43 m² na plemensko svinjo, največ 15 % te površine lahko predstavljajo drenažne odprtine.

Primer:

V skupinskem boks velikosti **17,9 m²** (boks za 6 – 39 živali) imamo lahko **devet** (9,94) **plemenskih mladic** oziroma **sedem** (7,21) **plemenskih svinj**.

V tem boks lahko površino 2,68 m² predstavljajo drenažne odprtine.

Pri mešani namestitvi se upošteva minimalna predpisana talna površina za plemenske svinje.

Pri izračunu števila je potrebno upoštevati ustrezne minimalne prepisane talne površine glede na velikost skupine (do 5 živali na skupino, od 6 do 39 živali in nad 40 živali na skupino).

Strokovna razlaga:

Živali morajo imeti dovolj prostora, da vstanejo, se obračajo in se brez nelagodja lahko istočasno uležajo. Urejeno mora biti dreniranje prostora za blatenje in uriniranje, ki zagotavlja suh prostor. Pomembno je, da se živali s sosednjih boksov med seboj vidijo ali vzpostavljajo kontakt.

Pripuščene mladice so med brejostjo skupaj, prav tako stare svinje, vendar moramo gledati na razliko v telesni masi. Prvesnice po odstavitvi lahko združujemo s tistimi starimi svinjami, ki so med laktacijo veliko izgubile na masi. Pomembno je, da ima vsaka žival pregrajeno krmišče. Dogaja se namreč, da je kaka žival odrinjena in začne hirati. Zato jo moramo dati v svoj boks.

Skupinski boksi dokazano ugodneje vplivajo na počutje živali. Manj je psihičnih motenj, več gibanja, povzročata tudi večjo mišično ter kardiovaskularno (srce in ožilje) aktivnost. Prednost skupinske reje je v tem, da svinje, ki se bukajo, zaskakujejo druge in rejec lažje odkrije estrus. V estrusu svinje povečajo svojo aktivnost, česar jim individualna kletka ne omogoča.

V tabeli 5 so navedeni izračuni potrebnih stojišč za plemenske svinje in mladice znotraj reprodukcijskega ciklusa.

Tabela 3: Preračuni okvirnega potrebnega števila posameznih stojišč za rejo plemenskih svinj glede na velikost črede

Stalež plemenskih svinj	Prasitve v tedenskih presledkih	Število pripustišč	Število čakališč	Pripustišča + čakališča	Število pravitvenih boksov	Tedni zasedenosti porodnih boksov	Starost ob odstavitvi v tednih	Število tednov zasedenosti vzrejališč	Število potrebnih stojišč za vzrejo	Starost pujskov ob koncu vzreje tedni
20	2	6	12	18 *	5	6 **	4.5	8	60	11
30	2	9	18	27	8	6	4.5	8	90	11
40	2	12	24	36	11	6	4.5	8	120	11
50	2	15	29	44	13	6	4.5	8	150	11
60	2	18	35	53	15	6	4.5	8	180	11
70	2	21	41	62	18	6	4.5	8	210	11
80	2	24	47	71	21	6	4.5	8	240	11
90	2	27	53	80	24	6	4.5	8	270	11
100	2	30	59	89	27	6	4.5	8	300	11

* - število boksov, kjer je zajeto pripustišče in čakališče skupaj

** - vključena predhodna vhljevitve, laktacija in razkuževanje

Primer:

V reji, kjer je povprečni stalež 30 plemenskih svinj in mladic potrebujemo:

- devet stojišč v pripustišču
- 18 stojišč v skupinskih boksih za čakajoče svinje
- osem prasitvenih boksov

3.3 ZAHTEVA ZA DODATNO PONUDBO VOLUMINOZNE KRME ALI KRME Z VISOKIM DELEŽEM VLAKNINE

Za zahtevo za dodatno ponudbo voluminozne krme ali krme z visokim deležem vlaknine se mora, pri restriktivnem krmljenju brijih plemenskih svinj in plemenskih mladic v skupinski reji v čakališču zaradi izboljšanja občutka sitosti, preprečevanja stereotipij, boljše prebave in konsistence blata ter za nudenje dodatne zaposlitve in s tem ugodnega učinka na zmanjšanje agresivnega vedenja med svinjami v skupini, osnovnemu obroku, ki pokriva potrebe po hranilih:

- dodajati voluminozno krmo ali
- pa morajo biti svinje krmljene s krmno mešanico, ki mora vsebovati najmanj 8 % vlaknin v suhi snovi, kar mora biti razvidno iz deklaracije ali izdelane analize krme.

Izvajalec svetovanja (zootehnik) mora v okviru priprave programa DŽ izdelati recepturo za krmni obrok.

Kot voluminozna krma se šteje: slama, seno (mrva), sveža trava, detelja, lucerna, travno-deteljna mešanica, okopavine, silaže in druga voluminozna krma iz 6. točke, dela C priloge Uredbe Komisije (EU) št. 68/2013 z dne 16. januarja 2013 o katalogu posamičnih krmil (UL L št. 29 z dne 30.1.2013, str. 1).

Če se v obroku ne dodaja voluminozne krme, mora krmna mešanica vsebovati najmanj 8 % vlaknin v suhi snovi, kar mora biti razvidno iz deklaracije ali izdelane analize krme.

Preveritev zahteve:

Izdelovalec programa DŽ preveri ali se k osnovnemu obroku dodaja voluminozna krma oziroma preveri ali je vsebnost vlaknin v suhi snovi krmne mešanice najmanj 8 %, kar razbere iz deklaracije ali izdelane analize krme.

V program DŽ se navede krmni obrok, ki ga rejec poklada- brijim plemenskim živalim. Krmni obrok mora biti zapisan v % posamične komponente, tudi voluminozne krme.

V primeru, ko rejec v obrok nima vključene voluminozne krme kot je slama, seno (mrva), sveža trava, detelja, lucerna, travno-deteljna mešanica, okopavine, silaže in druga voluminozna krma iz spodnje priloge, se pregleda deklaracijo in preveri vsebnost surove vlaknine v krmni mešanici (min 8% v suhi snovi) in se to zabeleži pri navedbi krmnega obroka.

Slika 7: Krmljenje čakajočih svinj z voluminozno krmo

Tabela 4: Voluminozna krma in iz nje pridobljeni proizvodi (6. točka dela C priloge Uredbe Komisije (EU) št. 68/2013)

Številka	Ime	Opis	Obvezne navedbe
6.1.1	blitva	Listi vrste <i>Beta</i> spp.	
6.2.1	žitarice (20)	Cele žitarice ali njihovi deli. Lahko so posušene, sveže ali silirane.	
6.3.1	žitna slama (20)	Slama žit.	
6.3.2	žitna slama, obdelana (20) (21)	Proizvod, pridobljen z ustrezno obdelavo slame žit.	natrij, če je obdelano z NaOH
6.4.1	deteljna moka	Proizvod, pridobljen s sušenjem in mletjem detelje <i>Trifolium</i> spp. Vsebuje lahko do 20 % lucerne (<i>Medicago sativa</i> L. in <i>Medicago</i> var. <i>Martyn</i>) ali druge krme, ki je bila posušena in zmleta skupaj z deteljo.	surove beljakovine surove vlaknine pepel, netopen v HCl, če > 3,5 % v suhi snovi
6.5.1	moka iz trave (22) ; [travna moka] (22) ; [zelená moka] (22)	Proizvod, pridobljen s sušenjem in mletjem ter v nekaterih primerih stiskanjem trav.	surove beljakovine surove vlaknine pepel, netopen v HCl, če > 3,5 % v suhi snovi
6.6.1	trava, posušena na zraku [seno]	Katera koli vrsta trave, posušena na zraku.	pepel, netopen v HCl, če > 3,5 % v suhi snovi
6.6.2	dehidrirana trava	Proizvod, pridobljen iz trave (katere koli), ki je bil umetno dehidriran (v kateri koli obliki).	surove beljakovine vlaknine pepel, netopen v HCl, če > 3,5 % v suhi snovi
6.6.3	trava, zelišča, metuljnice; [zelená krma]	Sveže, silirane ali posušene poljščine, sestavljene iz trave, metuljnic ali zelišč, ki se običajno opisujejo kot silaža, senaža, seno ali zelena krma.	pepel, netopen v HCl, če > 3,5 % v suhi snovi
6.7.1	konopljina moka	Moka, zmleta iz suhih listov vrste <i>Cannabis sativa</i> L.	surove beljakovine

6.7.2	konopljna vlakna	Proizvod, pridobljen med predelavo konoplje, zelene barve, posušen, vlaknat.	
6.8.1	bobova slama	Slama boba.	
6.9.1	lanena slama	Lanena slama (<i>Linum usitatissimum</i> L.).	
6.10.1	lucerna; [alfalfa]	Rastline ali deli <i>Medicago sativa</i> L. in <i>Medicago</i> var. Martyn.	pepel, netopen v HCl, če > 3,5 % v suhi snovi
6.10.2	na zraku posušena lucerna; [alfalfa, posušena na zraku]	Na zraku posušena lucerna.	pepel, netopen v HCl, če > 3,5 % v suhi snovi
6.10.3	dehidrirana lucerna; [alfalfa, posušena pri visoki temperaturi]	Umetno dehidrirana lucerna, v kateri koli obliki.	surove beljakovine surove vlaknine pepel, netopen v HCl, če > 3,5 % v suhi snovi
6.10.4	lucerna, ekstrudirana; [alfalfa, ekstrudirana]	Peleti lucerne, ki so bili ekstrudirani.	
6.10.5	lucernina moka (23); [alfalfina moka] (23)	Proizvod, pridobljen s sušenjem in mletjem lucerne. Vsebuje lahko do 20 % detelje ali druge suhe krme, ki je bila posušena in zmleta istočasno kot lucerna.	surove beljakovine surove vlaknine pepel, netopen v HCl, če > 3,5 % v suhi snovi
6.10.6	lucernina pulpa; [alfalfina pulpa]	Suhi proizvod, pridobljen s stiskanjem soka iz lucerne.	surove beljakovine surove vlaknine
6.10.7	beljakovinski koncentrat lucerne; [beljakovinski koncentrat alfalfe]	Proizvod, pridobljen z umetnim sušenjem stisnjene soka lucerne, ki je bil ločen s centrifugiranjem in toplotno obdelan.	surove beljakovine karoten
6.10.8	topni ostanki lucerne	Proizvod, pridobljen po ekstrakciji beljakovin iz soka lucerne, lahko je posušen.	surove beljakovine
6.11.1	koruzna silaža	Silirane rastline vrste <i>Zea mays</i> L. ssp. <i>mays</i> ali njihovi deli.	
6.12.1	grahova slama	Slama vrste <i>Pisum</i> spp.	

Strokovna razlaga:

Prednost dodajanja voluminozne krme ni le v vsebnosti energije in beljakovin, temveč tudi v zadovoljitvi potreb po žvečenju in občutku sitosti, saj prašiči v naravnem okolju porabijo kar 2/3 dneva za iskanje hrane, žvečenje in pašo. V intenzivni reji prašiči še vedno posvečajo temu okoli 25% časa, kar znese približno 6 ur.

Krma z visoko vsebnostjo vlaknin živali zaposli in zmanjša agresivnost med živalmi. Današnje standardne krmne mešanice vsebujejo malo vlaknin in so hitro prebavljive. Voluminozna krma zapolni prebavila, zato imajo živali dalj časa občutek sitosti, kar je pomembno predvsem pri restriktivnem krmljenju.

Krma, bogata z vlakninami, ima pozitiven vpliv na zdravje prebavil, saj poskrbi za ugodno črevesno mikrofloro. Ker dobro veže vodo, posledično rahlja blato. Znani so tudi ugodni

učinki na kakovost mesa in maščobno kislinsko sestavo. Vključevanje voluminozne krme v prehrano prašičev ima najpomembnejše mesto v prehrani plemenskih svinj.

Pri brejih svinjah s krmno mešanico zadostimo potrebam po energiji in beljakovinah, vendar pa še zdaleč ne apetita. Da svinje ne bi bile lačne, je torej zelo koristno pokladati poleg krmne mešanice tudi voluminozno krmo v kakršnikoli obliki. Zaradi zelo velike variabilnosti vsebnosti energije in beljakovin moramo upoštevati hranilno vrednost voluminozne krme v obroku.

Voluminozna krma pri čakajočih svinjah ima pozitivne učinke na počutje živali. Svinje v nizki brejosti s koncentrirano krmo pokrivajo dnevne potrebe po hranilnih snoveh, vendar svinja ne čuti sitosti. Sitost plemenskih svinj zagotovimo z dovolj kvalitetne vlakninaste (voluminozne) krme v dnevnem obroku. Pozitivni učinki zagotovljene vlakninaste krme: sitost, manj agresij v skupini in boljša priprava svinje na prasitev (povečamo volumen prebavil in tako pripravimo svinjo, da v času laktacije lahko zaužije dovolj krme, ki jo potrebuje za vzdrževanje pujske – tudi do 8 kg močne krme). S tem tudi preprečujemo prekomerno izčrpanost svinj v laktaciji.

3.4 ZAHTEVA ZA TOPLOTNO UGODJE PLEMENSKIH SVINJ IN SESNIH PUJSKOV

Za zagotavljanje toplotnega ugodja plemenskih svinj in sesnih pujskov mora biti v prasiatvenem boksu nameščeno zaprto gnezdo za pujske. Površina gnezda mora biti najmanj 0,6 m², višina pa najmanj 45 cm. Vir toplote je lahko infrardeča žarnica, druge vrste seval, ali razne oblike talnega ogrevanja, zagotovljeno mora biti tudi uravnavanje temperature.

Preveritev zahteve:

Izmeri se površina gnezda. Preveri se vir toplote in vir uravnavanja temperature.

Površina zaprtega gnezda mora biti najmanj 0,6 m², višina pa najmanj 45 cm. Zaprto gnezdo mora imeti pokrov, ki ima minimalno 10 cm rob ali zavesice, ki zadržuje toploto v gnezdu. V gnezdu lahko uravnavamo temperaturo s termostati ali ročno (dvigovanje žarnic).

Strokovna razlaga:

Prašiči so domače živali z najslabšo sposobnostjo termoregulacije. Za idealno ureditev prasilišča moramo poznati območje temperaturnega ugodja prašičev. To je pri svinjah je v območju med 15 °C in 25 °C. Če so svinje v boksih z nastilom in v skupinah, je območje termičnega ugodja celo manj kot 15 °C. Fürschuss (2004) je "termonevtralnno cono" doječih svinj umestil med 5° C in 15° C. Izdatno krmljene svinje imajo tako intenziven metabolizem, da jih dejansko začne zebsti šele pri temperaturi, ki je blizu ledišča, še posebej, če imajo v boksih nastil. Pujskom s starostjo pada območje termičnega ugodja od 33 °C ob prasiatvi na 22 °C pri odstavitvi, kar bistveno odstopa od območja termičnega ugodja svinje. V kolikor je v prasilišču vroče, reagirajo svinje z zmanjšanim apetitom in še z zmanjšanjem aktivnosti.

Mlade živali so zelo občutljive na mraz, odrasli prašiči pa težko prenašajo vročino. Če prasilišča izdatno ogrevamo, bo svinjam prevroče, pujske pa še vedno zebe. Priporočena temperatura v prasilišču je 5 - 15° C, za pujske pa uredimo zaprto gnezdo (zaboj) v katerem je temperatura 33 - 22° C (s starostjo pujskov se optimalna temperatura niža).

Slika 8: Primeri zaprtega gnezda

3.5 ZAHTEVA ZA 10 % VEČJO NEOVIRANO TALNO POVRŠINO NA ŽIVAL V SKUPINSKIH BOKSIH OD POVRŠINE DOLOČENE S PREDPISOM, KI UREJA ZAŠČITO REJNIH ŽIVALI – tekači in pitanci

Za tekače in pitance mora biti v skupinskih boksih zagotovljena 10 % večja talna površina na žival od površine določene s predpisom, ki ureja zaščito rejnih živali. Za vsakega tekača oziroma pistanca mora biti v boksu zagotovljena najmanj površina, ki je določena tabeli 7.

Tabela 5: Površina boksa na tekača oziroma pistanca:

Kategorije	Površina
do vključno 10 kg	0,17 m ²
nad 10 do vključno 20 kg	0,22 m ²
nad 20 do vključno 30 kg	0,33 m ²
nad 30 do vključno 50 kg	0,44 m ²
nad 50 do vključno 85 kg	0,61 m ²
nad 85 do vključno 110 kg	0,72 m ²
nad 110 kg	1,10 m ²

Preveritev zahteve:

Izmeri se neovirano talno površino boksa.

Primer:

V boksu velikosti **8,74 m²** je lahko **26 (26,48) tekačev nad 20 do vključno 30 kg** ali **12 (12,13) pistancev do 110 kg** ali **7 (7,95) pistancev nad 110 kg**. Če na kmetiji izvajajo pitanje v

več fazah, se kategorije, ki so v posameznem boksu vpiše v tloris hleva. Rejec mora poskrbeti, da boksi niso nikoli prenaseljeni. Maksimalno število pitancev vpišemo v »zahtevek«.

Okrogli krmilniki se ne upoštevajo pri izračunu neovirane talne površine. Površino okroglega krmilnika izračunamo iz polmera le tega (πr^2)

Primer: krmilnik premera 60 cm in izračunamo površino
 $3,14 \times 0,30^2 = 0,28 \text{ m}^2$

Izračunano površino krmilnika odštejemo od skupne površine boksa in dobimo neovirano talno površino.

Slika 11: Okrogli krmilnik v boksu

V primeru, da so pitališča grajena tako, da je blatilni del zunaj, se le ta upošteva pri izračunu neovirane talne površine, ki je na voljo pitancem ali tekačem.

Primer:

Notranja neovirana talna površina meri **18 m²**, zunanji blatilni hodnik je 6m² kar skupaj znaša **24 m²**. V takem boksu lahko imamo **72 (72,72) tekačev** ali **33 (33,33) pitancev do 110 kg** ali **21 (21,81) pitancev nad 110 kg**.

3.6 ZAHTEVA ZA SKUPINSKO REJO Z IZPUSTOM - pitanci

Praščim pitancem mora biti zagotovljena možnost stalnega ali izmeničnega dostopa do izpusta. Površina izpusta mora biti najmanj 0,55 m² na pisanca. Dolžina krajše stranice izpusta mora biti najmanj 2 m. Pri izmeničnem dostopu do izpusta se površina izpusta računa glede na število živali, ki so istočasno v izpustu.

V primeru izmeničnega dostopa do izpusta mora nosilec kmetijskega gospodarstva voditi dnevnik ali urnik izpustov iz Priloge 1 Uredbe DŽ za vse skupine živali, pri čemer skupina živali predstavlja živali, ki so istočasno v izpustu. Vsaka skupina mora biti v izpust izpuščena vsaj dvakrat tedensko, vsakič najmanj po dve uri. Boksi iz katerih se živali izpustijo v izpust morajo biti označeni, na način, da je mogoče spremljati katere živali so istočasno v izpustu.

Preveritev zahteve:

Izmeri se površina izpusta. Izriše se tudi tloris. Če je izpust nepravilnih oblik, se ga izriše in kotira, da je razviden način izračuna površine. Če je potrebno, ga še dodatno opišemo. Izračunamo za koliko živali zadostuje izpust.

Lastnik živali ali oskrbnik poskrbi, da imajo pitanci stalen izpust ali možnost dostopa do izpusta. Če izpust ni stalen se vodi posebej za ta namen predpisan dnevnik ali urnik izpustov. Izpust mora biti dovolj velik za skupino živali, ki je istočasno v izpustu (št. živali x 0,55m²). Najkrajša stranica izpusta ne sme biti krajša od 2 m.

Rejec mora redno/ažurno zapisovati podatke v dnevnik izpustov oziroma mora živali izpuščati redno v skladu z urnikom. V dnevnik se vpiše datum, čas izpusta, trajanje (v urah), številka boksa iz katerega so živali v izpustu (tloris hleva) in število živali v skupini.

4 PRILOGE

4.1 OBRAZEC »PROGRAM DOBROBITI ŽIVALI«

OPOZORILO:

- V rubrike za katere ni podatka se vpiše »/«.
- V obrazcu se rubrike, ki se nanašajo na kategorije prašičev, ki se na obravnavanem gospodarstvu ne redijo, pustijo prazne. Napiše se le opomba, da te kategorije ni na gospodarstvu.
- Če je na gospodarstvu več kategorij prašičev (na primer plemenske svinje in prašiči pitanci), mora program DŽ zajeti vse kategorije, ne glede na to ali je vstopni prag za ukrep DŽ izpolnjen le za eno (na primer 25 plemenskih svinj in 40 pitancev), tabelo »IZPOLNJEVANJE ZAHTEV UKREPA DOBROBIT ŽIVALI« na zadnji strani obrazca pa se izpolni le za tiste kategorije, ki izpolnjujejo vstopni prag.
- V izris tlorisa mora izvajalec svetovanja v vsak boks vpisati tudi predvideno največje število prašičev in največjo kategorijo prašičev, ki se v posameznem boksu lahko redi, če se za to kategorijo uveljavlja zahteva za 10 % večjo neovirano talno površino na žival.

PROGRAM DOBROBITI ŽIVALI - PRAŠIČEREJA ZA LETO 2016

Številka dokumenta:

Datum izdelave:

Izdellovalec programa:

Status programa (označite):

Priprava celotnega programa DŽ ¹

Pregled ²

Posodobitev programa DŽ ³

¹ Obrazec izpolnite v celoti.

² Če v primerjavi s programom iz leta 2015 ni sprememb, niti se za gospodarstvo ne uveljavlja novih zahtev, ni potrebno ponovno izrisovati tlorisov, pregledati in izpolniti pa je treba vse rubrike, ki se nanašajo na živali (stanje živali na dan pregleda, krmljenje, zdravstveno stanje živali).

³ Če so v primerjavi s programom iz leta 2015 spremembe, na primer, če se sprememba nanaša na prostorske zahteve za plemenske svinje v čakališču, se obrazec dopolni z izrisi tlorisov, ki se nanašajo na spremembe v čakališču. Potrebno pa je pregledati in izpolniti tudi vse rubrike, ki se nanašajo na živali (stanje živali na dan pregleda, krmljenje, zdravstveno stanje živali).

Kontaktni podatki nosilca kmetijskega gospodarstva

KMG-MID:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ime in priimek nosilca: _____

Davčna številka nosilca:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Naslov: _____

Podatki o lokaciji, kjer se redijo živali

G-MID:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Naslov: _____

Objekti			
Število objektov (hlevov) ¹			
Oddelki v hlevu/hlevih so ločeni		da	ne
Število oddelkov (razporeditev oddelkov je vrisana v skico tlorisa hlevov, ki je priloga tega programa)		Prasilišče	
		Pripustišče	
		Čakališče	
		Vzrejališče	
		Pitališče	
Osvetlitev	Oddelek	Vrsta osvetlitve	Intenzivnost osvetlitve (lux)
	Prasilišče	a) naravna b) umetna c) kombinacija	
	Pripustišče	a) naravna b) umetna c) kombinacija	
	Čakališče	a) naravna b) umetna c) kombinacija	
	Vzrejališče	a) naravna b) umetna c) kombinacija	
	Pitališče	a) naravna b) umetna c) kombinacija	
	Oddelki niso ločeni	a) naravna b) umetna c) kombinacija	
Prezračevanje	Oddelek	Način prezračevanja	
	Prasilišče	a) pasivno b) aktivno c) kombinacija	
	Pripustišče	a) pasivno b) aktivno c) kombinacija	
	Čakališče	a) pasivno b) aktivno c) kombinacija	
	Vzrejališče	a) pasivno b) aktivno c) kombinacija	
	Pitališče	a) pasivno b) aktivno c) kombinacija	
	Oddelki niso ločeni	a) pasivno b) aktivno c) kombinacija	

¹Za vsak hlev se izriše skica tlorisa, ki je priloga tega programa. V tloris se vrišejo še posamezni oddelki, ki se nahajajo v hlevu. V tloris čakališča, vzrejališča in pitališča je potrebno vrisati tudi bokse ter navesti dimenzije stranic boksov tako, da je za vsak boks možen izračun njegove površine. Če oddelki niso ločeni, se v tloris hleva na enak način vriše le bokse.

Oskrba z vodo	a) javni vodovod b) lastni vodovod			
Način odgnojevanja in kapaciteta skladišč za živinska gnojila (m ³)				
Biovarnostni ukrepi	Zaščitna ograja okoli gospodarstva	da	ne	
	Vstopne dezbariere	na gospodarstvo	da	ne
		v objekt	da	ne
		v oddelek	da	ne
	Razkuževanje rok pred vstopom v hlev	da	ne	
	Zaščitna obleka in obutev za obiskovalce	da	ne	
	Kontakt ljudi z drugimi prašiči	da	ne	
	Karantena za nove živali	da	ne	
	DDD program (Program dezinfekcije, dezinfekcije in deratizacije)	Dezinsekcija	da	ne
		Dezinfekcija	da	ne
		Deratizacija	da	ne
Letni načrt		da	ne	
Skica objektov		da	ne	
	Dinamika izvajanja (evidenca)	da	ne	

PLEMENSKA ČREDA

Ime in priimek oseb, odgovornih za oskrbo plemenske črede

Splošni podatki o plemenski čredi (stanje na dan pregleda)			
Obnova osnovne črede (način)	a) lastna b) nakup c) kombinacija		
Pasemska struktura črede	Plemenske svinje(število)	Plemenske mladice (število)	Plemenski merjasci(število)
Slovenska landrace – linija 11			
Slovenski veliki beli prašič – linija 22			
Slovenska landrace – linija 55			
Pietrain			
Hibrid 12 in/ali hibrid 21			
Hibrid 54			
Krškopoljski prašič			
Ostalo			
SKUPAJ			
Tehnologija reje			
Sistem reje: a) zaključeno od pujska do pitanca b) od pujska do tekača (vzreja) c) drugo: _____			
Sistem vhlevitve: a) vse not vse ven (AIAO) b) sinhronizacija odstavitev in pripustov (1 teden, 2 tedna,...) c) kontinuirano naseljevanje d) drugo: _____			
Reprodukcijski podatki (za črede, ki so vključene v kontrolo proizvodnosti)			
Število prasitev na svinjo na leto			
Število živorojenih pujskov/gnezdo			
Število odstavljenih pujskov/gnezdo			
Število gnezd na svinjo			
Delež remonta (%)			

Ocena stanja svinj (na dan pregleda)	PRIPUŠTIŠČE	ČAKALIŠČE	PRASILIŠČE
Povprečna telesna kondicija (ocena od 1 – 5)	1 – izčrpana – navedite število takih živali: _____ 2 – suha 3 – idealna 4 – debela 5 – pretirano debela	1 – izčrpana – navedite število takih živali: _____ 2 – suha 3 – idealna 4 – debela 5 – pretirano debela	1 – izčrpana – navedite število takih živali: _____ 2 – suha 3 – idealna 4 – debela 5 – pretirano debela
Higiensko stanje	0 – < 10% telesa je umazanega 1 – 10% do 30% telesa je umazanega 2 – > 30% telesa je umazanega	0 – < 10% telesa je umazanega 1 – 10% do 30% telesa je umazanega 2 – > 30% telesa je umazanega	0 – < 10% telesa je umazanega 1 – 10% do 30% telesa je umazanega 2 – > 30% telesa je umazanega
Poškodbe na telesu	0 – Ni vidnih poškodb	0 – Ni vidnih poškodb	0 – Ni vidnih poškodb
	Vidne poškodbe na telesu: 1 – poškodbe na glavi (rilec, ušesa) 2 – poškodbe na prednjem delu telesa (pleče, komolci, prednje noge) 3 – poškodbe na sredinskem delu telesa (rebra, trebuh) 4 – poškodbe na bokih in repu 5 – poškodbe zadnjih nog (epi-apofizeoliza)	Vidne poškodbe na telesu: 1 – poškodbe na glavi (rilec, ušesa) 2 – poškodbe na prednjem delu telesa (pleče, komolci, prednje noge) 3 – poškodbe na sredinskem delu telesa (rebra, trebuh) 4 – poškodbe na bokih in repu 5 – poškodbe zadnjih nog (epi-apofizeoliza)	Vidne poškodbe na telesu: 1 – poškodbe na glavi (rilec, ušesa) 2 – poškodbe na prednjem delu telesa (pleče, komolci, prednje noge) 3 – poškodbe na sredinskem delu telesa (rebra, trebuh) 4 – poškodbe na bokih in repu 5 – poškodbe zadnjih nog (epi-apofizeoliza)

PRASILISČE			
Prasilišče razdeljeno na ločene pododelke in je ob formiranju skupin omogočeno naseljevanje AIAO	da ne		
Čiščenje, pranje in razkuževanje praritvenega boksa pred naselitvijo	da ne		
Velikost praritvenih boksov	dolžina: ____ m širina: _____ m		
Možnost prostega gibanja svinje v praritvenem boksu	da, kako:		
	ne		
Uporaba nastilja	da, vrsta nastilja:		
	ne		
Ogrevanje pujskov	Zaprto gnezdo	da*	ne
	*Površina zaprtega gnezda: ____ m ² Možnost regulacije temperature: a) termostat b) odpiranje pokrova gnezda c) drugo: _____		
	Način ogrevanja: a) talno ogrevanje b) infrardeča žarnica c) drugo: _____		
Način krmljenja svinj	a) suho b) mokro c) ad libidum d) obročno avtomatsko e) ročno f) drugo: _____		
Krma	Lastne surovine:		
	Popolne krmne mešanice:		
	Koncentrati:		
	Drugo:		
Receptura krmnega obroka (%)			
Oskrba sesnih pujskov	Samo sesanje pri materah	da	ne
	Napajalno vedro s cucljem	da	ne
	Napajalniki za pujske	da	ne

	Dodatno krmljenje v krmilnikih	da*	ne
	*Starost ob začetku krmljenja: __ dni		
	Brušenje zobkov	da	ne
	Kupiranje repkov	da	ne
	Kastracija do 7. dne starosti	da	ne
	Ferumizacija	da	ne
	Izenačevanje gnezd po številu	da	ne
	Drugo: _____		

PRIPUSTIŠČE	
Število obhodov	
Število krmljenj	
Krma	Lastne surovine: Popolne krmne mešanice: Koncentrati: Drugo:
Receptura krmnega obroka (%)	
Število individualnih stojišč	
Tla v individualnih stojiščih	a) rešetkasta b) polna brez nastilja c) polna z nastiljem, vrsta nastilja: _____ d) kombinacija

ČAKALIŠČE	
Skupinski boksi (v skico tlorisa vrišite skupinske bokse in vnesite dimenzije boksov)	Število skupinskih boksov: Število živali v skupinah/boksih: Neovirana talna površina na – plemensko svinjo: _____ m ² – plemensko mladico: _____ m ²
Tla v skupinskih boksih	a) rešetkasta b) polna brez nastilja

	c) polna z nastiljem, vrsta nastilja: _____ d) kombinacija	
Izpust (v skico tlorisa vrišite izpust in vnesite dimenzije izpusta)	ne	
	da	Površina izpusta: _____ m ² _____ m ² na žival
		a. stalni dostop b. izmenični dostop
Tla v izpustu	a) rešetkasta b) polna betonska c) drugo: _____	
Krma	Lastne surovine:	
	Popolne krmne mešanice:	
	Koncentrati:	
	Drugo:	
	Voluminozna krma:	
	Način pokladanja voluminozne krme:	
	a) v jasli b) v korito c) na tla d) drugo: _____	
Receptura krmnega obroka (%)		
Napajanje	Število napajalnikov na boks: _____	
	Število živali na napajalnik: _____	
	Vrsta/tip napajalnika:	
	a) cucelj napajalnik, b) skodeličasti napajalnik, c) koritni škropilni napajalnik	
	Položaj napajalnikov	
	Višina:	
	Lega:	
	Pretok vode v napajalnikih: _____ l/min	

TEKAČI (ODSTAVLJENCI)

VZREJALIŠČE			
% pogina v preteklih 12 mesecih			
Število oddelkov (oddelke vrišete v skico tlorisa hleva)			
Število živali na oddelek			
Velikost skupin			
Iz koliko gnezd se oblikuje skupina			
Izenačevanje skupin po teži	da ne		
Velikost boksov (bokse vrišete v skico tlorisa hleva in vnesite dimenzije boksov)	Dolžina: Širina:		
Neovirana talna površina na tekača	_____ m ²		
Tla v boksih	a. rešetkasta b. polna brez nastilja c. polna z nastiljem, vrsta nastilja: _____ d. kombinacija		
Nameščenost igral	Da (navedite kakšnih): _____ Ne		
Dodatno ogrevanje	Talno ogrevanje Drugo:		
Napajanje	Ogrevanje pitne vode	da	ne
	Število napajalnikov na boks: _____ Število živali na napajalnik: _____		
	Vrsta/tip napajalnika: a) cucelj napajalnik, b) skodeličasti napajalnik, c) koritni škropilni napajalnik		
	Položaj napajalnikov Višina: Lega:		
	Pretok vode v napajalnikih : _____ l/min		
Ocena stanja tekačev (na dan pregleda)			
Higiensko stanje	0 - < 10% telesa je umazanega 1 - 10% do 30% telesa je umazanega 2 - > 30% telesa je umazanega		
Poškodbe na telesu	0 - Ni vidnih poškodb Vidne poškodbe na telesu: 1 - poškodbe na glavi (rilec, ušesa) 2 - poškodbe na prednjem delu telesa (pleče, komolci, prednje noge) 3 - poškodbe na sredinskem delu telesa (rebra, trebuh) 4 - poškodbe na bokih in repu 5 - poškodbe zadnjih nog (epi- apofizeoliza)		

PITANCI

PITALIŠČE				
% pogina v preteklih 12 mesecih				
Število pitancev na dan pregleda				
Število pitališč – oddelkov (oddelke vrišete v skico tlorisa hleva)				
Število živali na oddelek				
Velikost boksov v pitališču (bokse vrišete v skico tlorisa hleva in vnesite dimenzije boksov)	Dolžina: Širina:			
Neovirana talna površina na pitanca	_____ m ²			
Tla v boksih	a) rešetkasta b) polna brez nastilja c) polna z nastiljem, vrsta nastilja: _____ d) kombinacija			
Nameščenost igral	Da (navedite kakšnih): _____ Ne			
Izpust (v skico tlorisa vrišete izpust in vnesite dimenzije izpusta)	ne			
	da <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>površina izpusta: _____ m²</td> </tr> <tr> <td>_____ m² na žival</td> </tr> <tr> <td>a) stalni dostop</td> </tr> <tr> <td>b) izmenični dostop</td> </tr> </table>	površina izpusta: _____ m ²	_____ m ² na žival	a) stalni dostop
površina izpusta: _____ m ²				
_____ m ² na žival				
a) stalni dostop				
b) izmenični dostop				
Tla v izpustu	a) rešetkasta b) polna betonska c) drugo: _____			
Napajanje	Ogrevanje pitne vode	da	ne	
	Število napajalnikov na boks: _____			
	Število živali na napajalnik: _____			
	Vrsta/tip napajalnika: a) cucelj napajalnik, b) skodeličasti napajalnik, c) koritni škropilni napajalnik			
	Položaj napajalnikov Višina: Legaj:			
Pretok vode v napajalnikih : _____ l/min				
Ocena stanja pitancev (na dan pregleda)				
Higiensko stanje	0 - < 10% telesa je umazanega 1 - 10% do 30% telesa je umazanega 2 - > 30% telesa je umazanega			
Poškodbe na telesu	0 - Ni vidnih poškodb Vidne poškodbe na telesu: 1 - poškodbe na glavi (rilec, ušesa) 2 - poškodbe na prednjem delu telesa (pleče, komolci, prednje noge) 3 - poškodbe na sredinskem delu telesa (rebra, trebuh) 4 - poškodbe na bokih in repu 5 - poškodbe zadnjih nog (epi- apofizeoliza)			

ZDRAVSTVENO STANJE ČREDE

Pogodba z izbrano veterinarsko postajo	da	ne
Izdelan program preventivnega zdravstvenega varstva	da	ne

Preventivni ukrepi		Plemenske svinje		Sesni pujski	Tekachi		Pitanci	
Vakcinacije (katere, kdaj):								
Zaščita pred zajedavci	Zunanji zajedavci	da	ne		da	ne	da	ne
	Notranji zajedavci	da	ne		da	ne	da	ne
Skupno število posameznih zdravljenj/mesec/leto								

Zdravstveno stanje – PLEMENSKE SVINJE (na dan pregleda)	
Poporodna neješčnost	a) živali so normalno ješče b) posamezne živali so neješče c) večina živali je neješčih
Poporodna letargija	a) brez znakov letargije b) posamezne živali so brezvoljne, se ne zmenijo za pujske/dražljaje iz okolja c) večina živali je brezvoljnih, se ne zmeni za pujske/dražljaje iz okolja
Mastitisi	a) ni znakov mastitisa b) vnetje vimena - akutno c) vnetje vimena – kronično
Metritisi	a) ni znakov metritisa b) prizadeto splošno stanje živali, prisoten izcedek c) splošno stanje živali ni prizadeto, prisoten izcedek
Poškodbe vulve	a) brez vidnih znakov poškodb ali male poškodbe b) vidne poškodbe v procesu celjenja c) sveže – krvaveče poškodbe
Izpad črevesa	a) ni znakov izpada črevesa b) svež - pred prasiatvijo c) svež – po prasiatvi d) zastaran
Izpad nožnice	a) ni znakov izpada maternice b) svež – pred prasiatvijo c) svež – po prasiatvi d) zastaran

Kožne spremembe (poškodbe, vnetja)	<ul style="list-style-type: none"> a) brez znakov sprememb b) posamezne živali kažejo znake sprememb: manj kot 10% kože je vnete, s spremembo barve/struktur c) posamezne živali kažejo znake sprememb 10% ali več kože je vnete, s spremembo barve/strukture d) večina živali kaže znake sprememb <10% kože je vnete, s spremembo barve/strukture e) večina živali kaže znake sprememb >10% kože je vnete, s spremembo barve/strukture
Šepavost	<ul style="list-style-type: none"> a) normalna hoja b) opazno šepanje, težave z ravnotežjem c) žival ne stopi na obolelo nogo/ ne hodi
	Število živali, ki šepajo: _____ %
	Predlagan interval pregledov: vsake(ih) _____ mesece(v)
Respiratorne težave	<ul style="list-style-type: none"> a) brez znakov obolenja b) posamezne živali kihajo/kašljajo c) večina živali kiha/kašlja
Etopatije in tehnopatije	<ul style="list-style-type: none"> a) Agresivnost: b) Grizenje pregrad, napajalnikov, krmilnikov: c) Slinjenje: d) Obračanje z jeziki: e) Drgnjenje z rilci ob predmete: f) Rane na plečkah:

Zdravstveno stanje – SESNI PUJSKI (na dan pregleda)	
Pojav driske	<ul style="list-style-type: none"> a) brez znakov driske b) posamezni pujski kažejo znake driske c) celo gnezdo kaže znake driske
	Kdaj po praritvi se pojavi?
Respiratorne težave (kašljanje, kihanje)	<ul style="list-style-type: none"> a) brez znakov obolenja b) posamezne živali kažejo znake obolenja c) večina živali kaže znake obolenja
Kožne spremembe (infekcije, poškodbe zaradi ugrizov, opekline)	<ul style="list-style-type: none"> a) brez znakov obolenja b) posamezne živali kažejo znake obolenja c) večina živali kaže znake obolenja
Artritis	<ul style="list-style-type: none"> a) brez znakov obolenja b) posamezne živali kažejo znake obolenja c) večina živali kaže znake obolenja
Razkrečenost	<ul style="list-style-type: none"> a) noben pujski ni razkrečen b) 1 pujski je razkrečen c) več pujskov razkrečenih
Izenačenost pujskov	<ul style="list-style-type: none"> a) izenačeni pujski b) neizenačeni pujski
Zakrnlost	<ul style="list-style-type: none"> a) naježenost dlake b) vidna hrbtenica, blede

Zdravstveno stanje v vzreji – TEKAČI (na dan pregleda)	
Pojav driske	<ul style="list-style-type: none"> a) brez znakov driske b) posamezni tekači kažejo znake driske c) cela skupina kaže znake driske

	Kdaj po odstavitvi se pojavi?
PMWS (sindrom poodstavitvenega hiranja PCV2)	a) brez znakov obolenja b) posamezne živali kažejo znake obolenja c) večina živali kaže znake obolenja
Streptokokne infekcije	a) brez znakov obolenja b) posamezne živali kažejo znake obolenja c) večina živali kaže znake obolenja
Stafilokokne infekcije	a) brez znakov obolenja b) posamezne živali kažejo znake obolenja c) večina živali kaže znake obolenja
Glaeserjeva bolezen	a) brez znakov obolenja b) posamezne živali kažejo znake obolenja c) večina živali kaže znake obolenja
Respiratorne težave (kašljanje, kihanje)	a) brez znakov obolenja b) posamezne živali kažejo znake obolenja c) večina živali kaže znake obolenja
Kožne spremembe (infekcije, poškodbe zaradi ugrizov)	a) brez znakov sprememb b) posamezne živali kažejo znake obolenja <10% kože je vnete, s spremembo barve strukture c) posamezne živali kažejo znake obolenja >10% kože je vnete, s spremembo barve/strukture d) večina živali kaže znake obolenja <10% kože je vnete, s spremembo barve strukture e) večina živali kaže znake obolenja >10% kože je vnete, s spremembo barve/strukture
Izenačenost tekačev	a) izenačeni tekači b) neizenačeni tekači
Etopatije in tehnopatije	a) grizenje repov b) grizenje uhljev c) sesanje sovrstnikov

Zdravstveno stanje PITANCI	
Pojav driske	a) brez znakov driske b) posamezni pitanci kažejo znake driske c) cela skupina kaže znake driske
	Kdaj se pojavi (starost) ?
Aktinobacilarnapleuropneumonia APP	a) brez znakov obolenja b) posamezne živali kašljajo c) večina živali v skupini kašlja
Enzootskapneumonia	a) brez znakov obolenja b) posamezne živali kašljajo c) večina živali v skupini kašlja
Artritis (streptokoki, mikoplazma, Glaeser)	a) normalna hoja b) opazno šepanje, težave z ravnotežjem c) žival ne stopi na obolelo nogo/ ne hodi
Stafilokokne infekcije	a) brez znakov obolenja b) posamezne živali imajo spremembe na koži bokov c) večina živali ima spremembe na koži bokov
Poškodbe na telesu	a) ni vidnih poškodb b) poškodbe na glavi (rilec, ušesa) c) poškodbe na prednjem delu telesa (pleče, komolci, prednje noge) d) poškodbe na sredinskem delu telesa (rebra, trebuh, prsa)

	e) poškodbe na zadnjem delu telesa (boki, rep, zadnje noge)
Izpad črevesa	a) ni znakov izpada črevesa b) svež izpad črevesa c) zastaran izpad črevesa
Kožne spremembe (infekcije, poškodbe zaradi ugrizov)	a) brez znakov sprememb b) posamezne živali kažejo znake obolenja <10% kože je vnete, s spremembo barve strukture c) posamezne živali kažejo znake obolenja >10% kože je vnete, s spremembo barve/strukture d) večina živali kaže znake obolenja <10% kože je vnete, s spremembo barve strukture e) večina živali kaže znake obolenja >10% kože je vnete, s spremembo barve/strukture
Izenačenost pitancev	a) izenačeni pitanci b) neizenačeni pitanci
Etopatije in tehnopatije	a) grizenje repov b) grizenje uhljev c) grizenje bokov

ZAKLJUČKI IN PREDLAGANI UKREPI

PREDLAGANI UKREPI
Glavne pomanjkljivosti (navedite)
Predlagani ukrepi

IZPOLNJEVANJE ZAHTEV UKREPA DOBROBIT ŽIVALI

ZAHTEVA	Izpolnjevanje zahteve			Največje dovoljeno število živali na gospodarstvu*
PLEMENSKE SVINJE IN MLADICE				
Plemenskim svinjam in mladice je zagotovljena možnost stalnega ali izmeničnega dostopa do izpusta	da	ne	np**	
Za plemenske svinje in mladice je v skupinskih boksih zagotovljena 10 % večja neovirana talna površina na žival od predpisane	da	ne	np	<input type="text"/>
Dodatna ponudba voluminozne krme ali krme z visokim deležem vlaknine	da	ne	np	
PLEMENSKE SVINJE				
Zagotavljanje toplotnega ugodja plemenskih svinj in pujskov	da	ne	np	
TEKAČI				
Za tekače je v skupinskih boksih zagotovljena 10 % večja neovirana talna površina na žival od predpisane	da	ne	np	<input type="text"/>
PITANCI				
Za pitance je v skupinskih boksih zagotovljena 10 % večja neovirana talna površina na žival od predpisane	da	ne	np	<input type="text"/>
Pitancem je zagotovljena možnost stalnega ali izmeničnega dostopa do izpusta	da	ne	np	

*Največje število pri plemenskih svinjah in mladice je celoten stalež plemenskih svinj in mladice na gospodarstvu (G-MID-u) pri katerem je zahteva po 10% večji talni površini še izpolnjena.

**Na gospodarstvu ni te kategorije prašičev na katero se nanaša zahteva – np: ni pogojev.

PROGRAM IZDELAL:

ZOOTEHNIK: _____
ime in priimek podpis žig

VETERINAR: _____
ime in priimek podpis žig

Spodaj podpisani nosilec kmetijskega gospodarstva _____, izjavljam da sem
(ime in priimek)
seznanjen z vsebino in obveznostmi, ki izhajajo iz tega programa.

Podpis nosilca kmetijskega gospodarstva (pooblaščen osebe): _____

4.2 SKICA TLOORISA

